



EIROPADOME

**Briselē, 2013. gada 22. maijā
(OR. en)**

EUCO 75/13

**CO EUR 7
CONCL 5**

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: **EIROPADOME
2013. gada 22. maijā**

SECINĀJUMI

Pielikumā pievienoti Eiropadomes (2013. gada 22. maijs) secinājumi.

Pašreizējā ekonomikas situācijā mums ir jāmobilizē visas mūsu politikas jomas, lai atbalstītu konkurētspēju, nodarbinātību un izaugsmi.

Šajā ziņā ļoti nozīmīga ir cenu ziņā pieejamas un ilgtspējīgas enerģijas piegāde mūsu ekonomikām. Šā iemesla dēļ Eiropadome šodien vienojās par vairākām pamatnostādņēm četrās jomās, kam kopā vajadzētu dot iespēju Eiropas Savienībai veicināt savu konkurētspēju un risināt augsto cenu un izmaksu problēmu – steidzami pabeigt pilnīgi funkcionējoša un savstarpēji savienota iekšējā enerģijas tirgus izveidi, veicināt enerģētikā vajadzīgās investīcijas, dažādot Eiropas enerģijas piegādes un uzlabot energoefektivitāti.

Krāpšana nodokļu jomā un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas ierobežo valstu spējas iekasēt ieņēmumus un īstenot ekonomikas politiku. Laikā, kad pastāv stingri budžeta ierobežojumi, cīņa ar krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas ir kas vairāk nekā vienkārši godprātība nodokļu jautājumos – tā kļūst būtiska tam, lai fiskālā konsolidācija būtu politiski un sociāli pieņemama. Eiropadome vienojās paātrināt darbu cīņā ar krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un agresīvu nodokļu plānošanu. Konkrēti – prioritāte būs turpināt darbu, lai sekmētu un paplašinātu automātiskas informācijas apmaiņas darbības jomu visos līmeņos.

I. ENERGĒTIKA

1. Ar ES enerģētikas politiku ir jānodrošina energoapgādes drošība mājāsaimniecībām un uzņēmumiem par pieņemamām un konkurētspējīgām cenām un izmaksām, drošā un ilgtspējīgā veidā. Tas ir jo īpaši būtiski Eiropas konkurētspējai, ņemot vērā arvien pieaugošo galveno ekonomiku pieprasījumu pēc enerģijas un augstās enerģijas cenas un izmaksas. Lai arī Eiropadomes 2011. gada februārī noteiktās pamatnostādnes joprojām ir spēkā un tās ir jāturpina īstenot, tomēr, kā izklāstīts turpmāk, ir vajadzīgs papildu darbs.
2. Vēlreiz apstiprinot mērķus – līdz 2014. gadam pabeigt **iekšējā enerģijas tirgus** izveidi un attīstīt **savstarpējus savienojumus**, lai līdz 2015. gadam izbeigtu dalībvalstu jebkādu izolētību no Eiropas gāzes un elektrības tīkliem –, Eiropadome aicināja par īpaši prioritārām izvirzīt šādas darbības:

- a) efektīvi un konsekventi īstenot trešo enerģētikas paketi, kā arī paātrināt atlikušo tīkla kodeksu pieņemšanu un īstenošanu. Dalībvalstis, kas vēl nav pabeigušas transponēšanu, tiek aicinātas to darīt steidzamības kārtā;
 - b) īstenot visus pārējos saistītos tiesību aktus, piemēram, Atjaunojamo energoresursu veicināšanas direktīvu un Regulu par gāzes piegādes drošību;
 - c) apņēmīgāk rīkoties attiecībā uz pieprasījumu, kā arī attīstīt saistītas tehnoloģijas, tostarp saskaņā ar spēkā esošiem tiesību aktiem izstrādāt valstu plānus par viedtīklu un viedskaitītāju ātru ieviešanu;
 - d) pastiprināt patērētāju lomu un tiesības, tostarp attiecībā uz piegādātāja maiņu, labāku enerģijas izmantojuma pārvaldību un enerģijas pašražošanu; šajā sakarā Eiropadome uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt neaizsargātu patērētāju aizsardzību;
 - e) Komisijai – sniegt norādes par jaudas mehānismiem un par neplānotu elektroenerģijas plūsmu jautājumu risināšanu.
3. Komisija ir iecerējusi 2014. gada sākumā ziņot par iekšējā enerģijas tirgus īstenošanas panākumiem. Dalībvalstis regulāri apmainīsies ar informāciju par galvenajiem valsts līmenī pieņemtajiem enerģētikas lēmumiem, kuriem var būt ietekme uz citām dalībvalstīm, vienlaikus pilnībā respektējot valstu izdarītās izvēles par energoresursu struktūru.

4. Ir nepieciešamas nozīmīgas **investīcijas** jaunā un intelektiskā enerģētikas infrastruktūrā, lai par pieņemamām cenām nodrošinātu nepārtrauktu enerģijas piegādi. Šādas investīcijas ir ārkārtīgi būtiskas nodarbinātībai un ilgtspējīgai izaugsmei un palīdzēs stiprināt konkurētspēju. To finansējumam būtu galvenokārt jānāk no tirgus. Tādēļ ir vēl jo svarīgāk panākt, lai labi darbotos oglekļa dioksīda emisiju tirgus un lai laikposmam pēc 2020. gada būtu ieviests prognozējams klimata un enerģētikas politikas satvars, kas sekmētu privātā kapitāla piesaisti un palīdzētu samazināt enerģētikas investīciju izmaksas. Eiropadome pauž gandarījumu par Komisijas Zaļo grāmatu "Klimata un enerģētikas politikas satvars 2030. gadam" un atgriezīsies pie šā jautājuma 2014. gada martā, pēc tam kad Komisija būs nākusi klajā ar konkrētākiem priekšlikumiem, lai šajā sakarā apspriestu politikas iespējas, paturot prātā mērķus, kas noteikti 2015. gadā plānotajai 21. līgumslēdzēju pušu konferencei.
5. Attiecībā uz rīcību, kas veicama, lai sekmētu investīcijas, par prioritārām izvirza šādas darbības:
 - a) nekavējoties īstenot Eiropas energoinfrastruktūras (*TEN-E*) regulu un šoruden pieņemt kopīgu interešu projektu sarakstu, lai atbalstītu centienus visā Eiropas Savienībā panākt efektīvus starpsavienojumus starp dalībvalstīm un izlēmīgāku rīcību nolūkā sasniegt mērķi par starpsavienojumu panākšanu vismaz 10 % apmērā no uzstādītajām elektroenerģijas ražošanas jaudām;
 - b) pieņemt Direktīvu par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu;
 - c) Komisijai pārskatīt valsts atbalsta noteikumus, lai dotu iespēju mērķtiecīgi rīkoties nolūkā sekmēt investīcijas enerģētikas un vides jomā, nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus un respektējot vienotā tirgus integritāti; pakāpeniski izbeidzot videi vai ekonomikai kaitīgas subsīdijas, tostarp fosilajiem kurināmajiem;
 - d) Komisijai nākt klajā ar norādēm par efektīvām un rentablām atjaunojamo energoresursu atbalsta shēmām un par pienācīgu ražošanas jaudu nodrošināšanu;

- e) paredzēt valstu un ES pasākumus, piemēram, struktūrfondus, projektu obligācijas un lielāku EIB atbalstu, lai paplašinātu energoefektivitātes un resursu efektivitātes, enerģētikas infrastruktūras un atjaunojamu energoresursu avotu finansēšanu un veicinātu Eiropas tehnoloģiskā un rūpnieciskā pamata attīstīšanu;
 - f) turpināt izvērst centienus enerģētikas pētniecībā un attīstībā, tehnoloģijās un ar informācijas un sakaru tehnoloģijām pastāvošo sinerģiju izmantošanā, labāk koordinējot ES, dalībvalstu un nozaru darbības un sagatavojot pētniecības un attīstības stratēģiju enerģētikas jautājumos, lai dotu patiesu Eiropas līmeņa papildu vērtību.
6. Joprojām ārkārtīgi svarīgi ir turpināt intensificēt **Eiropas enerģijas piegāžu dažādošanu** un attīstīt vietējos enerģijas resursus, lai nodrošinātu energoapgādes drošību, mazinātu ES ārējo energoatkarību un veicinātu ekonomikas izaugsmi. Šajā nolūkā:
- a) tiks turpināta atjaunojamo energoresursu avotu izmantošana, vienlaikus nodrošinot to rentabilitāti, turpmāku tirgus integrāciju un tīklu stabilitāti un pamatojoties uz pieredzi dažās dalībvalstīs, kuras ir daudz ieguldījušas atjaunojamu energoresursu tehnoloģijās;
 - b) Komisija ir iecerējusi izvērtēt iespējas sistemātiskāk izmantot vietējos enerģijas avotus, kas atrodas uz sauszemes un jūrā, lai tos droši, ilgtspējīgi un rentabli apsaimniekotu, vienlaikus respektējot dalībvalstu izvēlēto energoresursu struktūru;
 - c) ņemot vērā arvien lielāko savstarpējo sasaisti starp iekšējo enerģijas tirgu un ārējiem enerģijas tirgiem, dalībvalstis paplašinās savstarpējo sadarbību, lai atbalstītu ES enerģētikas politikas ārējos aspektus; Padome pirms 2013. gada beigām veiks turpmākus pasākumus tās 2011. gada novembra secinājumu īstenošanai un pārskatīs notikumu attīstību ES ārējās enerģētikas politikas jomā, tostarp vajadzību nodrošināt vienlīdzīgu konkurences apstākļus attiecībā pret enerģijas ražotājiem no trešām valstīm, kā arī kodoldrošību ES kaimiņu reģionos, rīkojoties saskaņā ar Eiropadomes 2012. gada jūnija secinājumiem.

7. **Energoefektivitātes** pasākumi var dot būtisku ieguldījumu enerģijas cenu un izmaksu pašreizējo tendenču apvēršanā. Ļoti svarīgi ir īstenot direktīvas par energoefektivitāti un ēku energoefektivitāti. Komisija līdz 2014. gada beigām pārskatīs direktīvas par ekodizainu un energomarkējumu, lai ņemtu vērā tehnoloģiju attīstību. Energoefektivitātes pasākumi un programmas būtu jāveicina visos līmeņos.
8. Ir jāpievēršas augsto enerģijas cenu un izmaksu ietekmes jautājumam, paturot prātā labi funkcionējoša un efektīva tirgus un tarifu primāro lomu investīciju finansēšanā. Eiropadome aicina virzīt uz priekšu darbu ar šādiem aspektiem:
 - a) risinot jautājumu par enerģijas izmaksām, īpaša nozīme ir arī novatoriskām finansēšanas metodēm, tostarp attiecībā uz energoefektivitāti, sistemātiskākai piegāžu dažādošanai un uzlabotai likviditātei iekšējā enerģijas tirgū;
 - b) šajā sakarā būtu jāizskata jautājums par gāzes un naftas cenu līgumisko sasaisti;
 - c) Komisija ir iecerējusi līdz 2013. gada beigām nākt klajā ar analīzi par enerģijas cenu un izmaksu sastāvdaļām un virzītājiem dalībvalstīs, īpašu uzmanību pievēršot iespaidam uz mājtsaimniecībām, MVU un energoietilpīgām nozarēm, kā arī plašāk aplūkojot ES konkurētspēju attiecībā pret globālajiem ekonomikas dalībniekiem. Šiem jautājumiem pievērsīsies diskusijās, kas ir plānotas Eiropadomes 2014. gada februāra sanāksmē par rūpniecības konkurētspēju un politiku.
9. Padome līdz gada beigām ziņos par panākumiem, kas gūti, īstenojot šodien saskaņotās pamatnostādnes.

II. NODOKLI

10. Lai aizsargātu ieņēmumus un nodrošinātu sabiedrības ticību tam, ka nodokļu sistēmas ir taisnīgas un efektīvas, ir svarīgi veikt iedarbīgus pasākumus, lai apkarotu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un krāpšanu nodokļu jomā, jo īpaši saistībā ar pašreiz aktuālo fiskālo konsolidāciju. Šajā jomā ir jāizvērs pastiprināti centieni, apvienojot valstu, Eiropas un globālā līmenī veiktus pasākumus un pilnībā ievērojot dalībvalstu kompetences un Līgumus. Atgādinot par Padomes 2013. gada 14. maijā pieņemtajiem secinājumiem, Eiropadome aicina ātri gūt panākumus šādos jautājumos:

- a) prioritāti piešķirs centieniem paplašināt automātisku informācijas apmaiņu ES un globālā līmenī. ES līmenī Komisija ir iecerējusi jūnijā ierosināt grozījumus Direktīvā par administratīvo sadarbību, lai automātisku informācijas apmaiņu attiecinātu uz visiem ienākumu veidiem. Starptautiskā līmenī, pamatojoties uz Eiropas Savienībā noritošo darbu un impulsu, ko nesen deva dalībvalstu grupas ierosme, ES uzņemsies vadošu lomu automātiskas informācijas apmaiņas kā jauna starptautiska standarta veicināšanā, ņemot vērā esošos ES mehānismus. Eiropadome atzinīgi vērtē pašreizējos centienus, kas īstenoti G8, G20 un ESAO, lai izstrādātu globālu standartu;

- b) pēc 2013. gada 14. maijā panāktās vienošanās par pilnvarām uzlabot ES nolīgumus ar Šveici, Lihtenšteinu, Monako, Andoru un Sanmarīno pēc iespējas drīz tiks sāktas sarunas, lai nodrošinātu, ka šīs valstis turpina piemērot pasākumus, kas ir līdzvērtīgi Eiropas Savienībā pastāvošajiem.
Šajā sakarībā un ņemot vērā konsensu par darbības jomu pārskatītajai Direktīvai par nodokļu uzlikšanu ienākumiem no uzkrājumiem, Eiropadome aicināja līdz gada beigām to pieņemt;
- c) dalībvalstis par prioritāti izvirzīs arī konkrētus turpmākus pasākumus attiecībā uz Rīcības plānu par to, kā pastiprināt cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas;
- d) lai vērstos pret krāpšanu, kas saistīta ar PVN, Eiropadome gaida, ka Padome ne vēlāk kā līdz 2013. gada jūnija beigām pieņems direktīvas par ātras reaģēšanas mehānismu un par apgrieztās maksāšanas sistēmu;
- e) tiks turpināts darbs ar Komisijas ieteikumiem par agresīvu nodokļu plānošanu un peļņas novirzīšanu. Komisija ir iecerējusi līdz gada beigām iesniegt priekšlikumu Mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu direktīvas pārskatīšanai un pašlaik pārskata attiecīgo ES tiesību aktu noteikumus par ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu. Eiropadome gaida ESAO paredzamo ziņojumu par nodokļu bāzes samazināšanu un peļņas novirzīšanu;
- f) ir svarīgi Eiropas Savienībā turpināt darbu, lai izskaustu nodokļu pasākumus ar kaitīgām sekām. Šajā nolūkā, pamatojoties uz pašreizējām pilnvarām, būtu jāstrādā, lai stiprinātu Rīcības kodeksu uzņēmējdarbības nodokļu jautājumos;

- g) centieni, kas vērsti pret nodokļu bāzes samazināšanu, peļņas novirzīšanu, pārredzamības trūkumu un nodokļu pasākumiem ar kaitīgām sekām, ir jāizvērs arī pasaules mērogā, ar trešām valstīm un attiecīgos starptautiskos forumos (piemēram, ESAO), lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, pamatojoties uz saskaņotām ES nostājām. Jo īpaši ir jāveic turpmāks darbs, lai nodrošinātu, ka trešās valstis, tostarp jaunattīstības valstis, ievēro atbilstošus labas pārvaldības standartus nodokļu jautājumos;
- h) iekšējā tirgū un attiecībā uz trešām valstīm un teritorijām, kas nesadarbojas, ir visaptveroši jāvērsas pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un pret krāpšanu nodokļu jomā un jāapkaro nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija. Abos gadījumos ir būtiski apzināt faktiskos īpašniekus, tostarp attiecībā uz uzņēmumiem, trastiem un fondiem. Līdz gada beigām būtu jāpieņem pārskatīta trešā direktīva par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu;
- i) tiks izskatīts priekšlikums par direktīvu grozījumiem attiecībā uz lielu uzņēmumu un koncernu nefinansiālās un daudzveidības informācijas atklāšanu, jo īpaši lai nodrošinātu, ka ziņojumus sniedz lielie uzņēmumi un koncerni no katras valsts;
- j) ir jāizvērs centieni, lai reaģētu uz problēmām, kas saistītas ar nodokļu uzlikšanu digitālajā ekonomikā, pilnībā ņemot vērā ESAO norītošo darbu. Komisija ir iecerējusi turpināt šo jautājumu izvērtēšanu, gatavojoties Eiropadomes 2013. gada sanāksmes diskusijām par digitalizācijas programmu.

11. Padome līdz 2013. gada decembrim ziņos par virzību visos minētajos jautājumos.
